

СЕКЦІЯ 4

ФОРМУВАННЯ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ СПРЯМОВАНОЇ НА СТИМУЛЮВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ БІЗНЕС- СЕРЕДОВИЩА

УДК 631.14

Мазурова І.В.,

здобувачка 31 ФБ групи,

Захарова Н.Ю.,

к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування

Таврійський державний агротехнологічний університет

імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь, Україна

ОЦІНКА ДІЮЧОЇ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

В силу підвищеної чутливості до впливу різного роду негативних чинників нестабільності, сільське господарство України потребує певної державної підтримки. Таким чином, одним із чинників успішного розвитку сільського господарства є державна підтримка (її ефективна реалізація сприяє прискоренню темпів зростання обсягів сільськогосподарського виробництва та підвищенню конкурентоспроможності галузі) [1, с. 5].

Одним із вагомих результатів 2020 року для аграрної галузі є перезавантаження державної підтримки українського АПК. Зокрема, Урядом та Парламентом підтримано низку напрацьованих спільно з аграріями законодавчих ініціатив щодо її удосконалення. Перезавантаження АПК базується на трьох принципах – прозорості, прогнозованості та справедливості, які, зокрема, закладені у прийнятому в цілому на початку листопада 2020 року Закону України №3295 «Про державну підтримку сільського господарства України». Цей документ удосконалює державну підтримку та визначає

пріоритети на наступні роки [2]. У 2021 році на держану підтримку розвитку сільського господарства заплановано 4,5 млрд. грн., з них на п'ять основних напрямів припадає 4 млрд грн. Серед цих основних програм, як і у 2020 році, виділено такі:

1. Часткова компенсація вартості сільськогосподарської техніки. За результатами програми у 2020 році напрям профінансовано на 100% - 1457,6 млн. грн. Пропрацьовано 7260 заявок на компенсацію. На 2021 рік заплановано виділити бюджет у 1 млрд грн. Прогнозні результати програми мають на меті збільшення робочих місць, зростання кількості машинобудівних підприємств аграрно промислового комплексу, прогнозоване зростання різних видів техніки [3].

2. Фінансова підтримка заходів в агропромисловому комплексі шляхом здешевлення кредитів. У 2020 році за результатами програми сума виплат становила 1047,7 млн. грн. До реалізації програми державної підтримки залучено 33 банки. На 2021 рік планується виділити бюджет у 1,2 млрд. грн. За прогнозними результатами програми кількість отримувачів компенсації по кредитах становитиме 4362, а сума кредитного портфелю – 25,5 млрд грн. [3].

3. Фінансова підтримка розвитку садівництва, виноградарства та хмелярства. У 2020 році використаний бюджет становив 290 037,90 тис грн. На об'єкти напрямку компенсації лінії, техніку та обладнання за підсумком спрямовано 35243,7 тис грн., на об'єкти напрямку компенсації садивного матеріалу, шпалери, зрошення – 200 тис. грн., на будівництво об'єктів – 54794,2 тис. грн. Вже на 2021 рік планується виділити бюджет у 450 млн. грн. За результатами програми прогнозується збільшення кількості робочих місць, 1500 га нових насаджень, збільшення потужності нових об'єктів із зберігання та переробки, збільшення гектарів спорудження шпалери та площі крапельного зрошення [3].

4. Фінансова підтримка розвитку фермерських господарств у 2020 році мала декілька напрямів. За 2020 рік субсидій на одиницю оброблюваних угідь було нараховано на 32,201 млн. грн. Кількість отримувачів становила 607. На

2021 рік планується виділити 60 млн грн, що за прогнозними результатами збільшить кількість фермерських господарств, стимулює розвиток підприємництва на сільських територіях. Другий напрям у розвитку фермерських господарств дотації на утримання корів. За 2020 рік було нараховано субсидій на 35,14 млн. грн. На 2020 рік планується виділити 100 млн грн, що за прогнозними результатами збільшить масштаб підтримки поголів'я, масштаб підтримуваного виробництва, а середній обсяг підтримки на одне господарство становитиме 143 000 грн. Щодо компенсації вартості техніки та обладнання сільськогосподарських кооперативів та часткової компенсації витрат на надані дорадчі послуги, то усього було надано 286,6 тис. грн субсидій, а кількість отримувачів становила 43. У 2021 році на часткову компенсацію витрат на дорадчі органи планується виділити бюджет у 15 млн. грн, а бюджет доплати на користь застрахованих осіб – членів фермерських господарств становитиме 25 млн. грн [3].

5. Державна підтримка розвитку тваринництва та переробки сільськогосподарської продукції. Усього за 2020 рік за напрямом відшкодування вартості закуплених племінних тварин, ембріонів було нараховано 300 млн. грн. За цим же напрямом у 2021 році планується виділити 350 млн. грн. У 2020 році було нараховано 239,8 млн. грн дотацій за наявні бджолосім'ї. Запланований бюджет у 2021 році виділений на цей напрям становитиме 240 млн. грн. На відшкодування вартості тваринницьких об'єктів планується виділити бюджет у 350 млн. грн, а компенсація вартості об'єктів, профінансованих за рахунок банківських кредитів становитиме 60 млн. грн [3].

Окрім цього, на 2021 рік планується реалізація наступних напрямів:

1. Державна підтримка страхування сільськогосподарської продукції.
2. Компенсація втрат посівів на Одещині.
3. Державна підтримка зрошення.
4. Підтримка органічного виробництва.
5. Державна підтримка розвитку картоплярства.
6. Нішеві культури [3].

Важливою новацією 2021 року є те, що державна підтримка має розподілятися тепер через Державний аграрний реєстр України. Функціонування онлайн платформи закріплено на законодавчому рівні. Реєстр забезпечить аграріям спрощений доступ до програм державної підтримки та публічність її розподілу. Такий інструмент збільшить кількість отримувачів державної підтримки, спростить взаємодію між державою та сільгоспвиробником, запровадить програми таргетованої державної підтримки з можливістю виконання усіх процесів через електронні інструменти [2].

Підсумовуючи, відзначимо, що державна підтримка аграрної сфери України повинна бути спрямована на забезпечення достатнього рівня прибутковості сільськогосподарського виробництва на рівні, який дозволяє забезпечити розширене відтворення, виконання соціальних стандартів та сприятиме розвитку сільських територій. Крім того, від ефективності її здійснення залежатимуть можливості розширення експорту сільськогосподарської продукції та формування цілісної системи продовольчої безпеки країни [4, с.34].

Список використаних джерел

1. Панухник О.В. Напрями та шляхи трансформації державної підтримки суб'єктів аграрної сфери України. *Актуальні проблеми інноваційної економіки*. № 1. 2017 р. С. 5-10.

2. Підсумки-2020: перезавантажено державну підтримку аграріїв та визначено пріоритети на наступні роки. URL: <https://www.me.gov.ua/News/Detail?lang=uk-UA&id=1defbf19-4c17-44c8-b2c1-51d56633cdde&title=Pidsumki2020-PerezavantazhenDerzhavnuPidtrimkuAgrariivTaViznachenPrioritetiNaNastupniRoki>

3. Держпідтримка АПК у 2021 році: озвучено останні зміни. URL: <https://agronews.ua/news/derzhpidtrymka-apk-u-2021-rotsi-ozvucheno-zminy/>

4. Захарова Н.Ю., Мазурова І.В. Державна підтримка розвитку сільськогосподарських підприємств України. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету ім. Д. Моторного (економічні науки)*. 2020. №2(42). С. 27-34.

УДК 338.2

*Марченко К.Ю.,
здобувачка 11 МБ ФБ групи,
Якушева І.Є.*

*к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Таврійський державний агротехнологічний університет
імені Дмитра Моторного, м. Мелітополь, Україна*

ПІДТРИМКА МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ КАРАНТИНУ

Кабінетом Міністрів України на засіданні 28 грудня 2020 року була прийнята постанова стосовно змін до держпрограми «Доступні кредити 5-7-9%», що спрямована на підтримку малого та середнього бізнесу в умовах карантину.

Дана державна програма були прийнята постановою КМУ №28 від 24 січня 2020 року. Вона пропонує часткову компенсацію процентної ставки за кредитом у гривні у комплексі з механізмом часткових кредитних гарантій для вирішення проблеми браку забезпечення та недостатньої кредитної історії. Програма впроваджується утвореним при Міністерстві фінансів України Фондом розвитку підприємництва (колишній Німецько-український фонд) через мережу банків-партнерів у партнерстві з Мінекономіки та Офісом розвитку малого і середнього підприємництва з метою запобігання виникненню та поширенню, локалізації та ліквідації спалахів епідемій та пандемій гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, а також для запобігання та подолання їх наслідків.